

OBSAH:

1. SOUHRNNÉ VYHODNOCENÍ.....	2
2. SLUŽBY UŽIVATELŮM.....	6
3. SLUŽBY KNIHOVNÁM, REGIONÁLNÍ FUNKCE	8
3.1. PORADENSKÁ A KONZULTAČNÍ ČINNOST.....	8
3.2. KOORDINAČNÍ ČINNOST, SBĚR A VYHODNOCOVÁNÍ DAT O KNIHOVNÁCH.....	8
3.3. VZDĚLÁVACÍ ČINNOST	9
4. DOPLŇOVÁNÍ, UCHOVÁVÁNÍ A OCHRANA KNIHOVNÍHO FONDU	10
4.1. DOPLŇOVÁNÍ KNIHOVNÍHO FONDU.....	10
4.1.1. MONOGRAFIE, KARTOGRAFICKÉ DOKUMENTY, HUDEBNINY, GRAFIKY, ELEKTRONICKÉ ZDROJE	10
4.1.2. SERIÁLY	11
4.1.3. NORMY, PATENTY, ZVUKOVÉ DOKUMENTY.....	11
4.1.4. FOND PRO ZRAKOVÉ A SLUCHOVÉ POSTIŽENÉ.....	11
4.2. ÚSEK REVIZE A OCHRANY KNIHOVNÍHO FONDU	12
5. BIBLIOGRAFICKÁ A KATALOGIZAČNÍ ČINNOST	12
5.1. ZPRACOVÁNÍ KNIHOVNÍHO FONDU	12
5.2. BIBLIOGRAFICKÁ ČINNOST	13
6. DIGITALIZACE	13
7. AUTOMATIZACE	15
8. ROZVOJOVÉ PROGRAMY	15
8.1. PROJEKT NADACE OKD „E-KNIHY ANEB NOVÁ VÝZVA PRO KNIHOVNY“	15
8.2. PROJEKT MK PROGRAMU VISK 2 „EXPERTNÍ KURZY WEBOVÉ PREZENTACE“	17
8.3. PROJEKT MK PROGRAMU VISK 2 „KURZY POČÍTAČOVÉ GRAMOTNOSTI – PRÁCE S PREZENTAČNÍMI PROGRAMY“	17
8.4. KONSORCIÁLNÍ PROJEKTY K ELEKTRONICKÝM INFORMAČNÍM ZDROJŮM PODPOŘENÉ MŠMT V RÁMCÍ PROGRAMU VZ-INFOZ	17
9. VYDANÉ PUBLIKACE.....	17
10. VZTAHY K VEŘEJNOSTI.....	18
11. VÝBĚR ČLÁNKŮ O MORAVSKOSLEZSKÉ VĚDECKÉ KNIHOVNĚ V OSTRAVĚ	19
12. ČLENSTVÍ KNIHOVNY.....	21
12.1. ČLENSTVÍ KNIHOVNY	21
12.2. ÚČAST ODBORNÍKŮ MSVK V PORADNÍCH ORGÁNECH, ODBORNÝCH SEKCÍCH A KOMISÍCH.....	21
13. PŘEHLED VÝNOSŮ A NÁKLADŮ ROKU 2011	22
14. POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ PODLE ZÁKONA Č. 106/1999 SB., O SVOBODNÉM PŘÍSTUPU K INFORMACÍM	23
15. ORGANIZACE A ŘÍZENÍ MSVK.....	23
16. ZAMĚSTNANCI, ZVYŠOVÁNÍ KVALIFIKACE.....	23
17. SEZNAM ZAMĚSTNANCŮ K 31. 12. 2011	23

PŘÍLOHY:

Příloha č. 1: Plnění plánu významných číselných ukazatelů

Příloha č. 2: Statistické ukazatele činnosti MSVK

Příloha č. 3: Přehled vzdělávacích akcí MSVK pro veřejnost

Příloha č. 4: Přehled vzdělávacích akcí MSVK pro knihovníky

1. Souhrnné vyhodnocení

V roce 2011 věnovala krajská knihovna v roli partnera MSK velkou pozornost přípravě subprojektu „**Digitalizace a ukládání dat**“, který je součástí projektu „E-Government Moravskoslezského kraje“. Příprava se soustředila na tři oblasti.

- Specifikace podkladů k veřejné zakázce „Digitalizace knihovního fondu“. Zde byly stanoveny zejména podmínky a způsob převzetí dokumentů, jejich kontroly na úplnost a vhodný fyzický stav, skenování, úpravu souborů, konverzi do archivních a uživatelských souborů, konverzi obrazových souborů do textových pomocí OCR, tvorbu metadat a jejich propojení s obrazovými soubory a textovými OCR soubory, záznamy dat, předání digitalizovaných objektů a zpětné předání dokumentů. Součástí bylo stanovení standardů ve všech fázích zpracování.
- Předmět a podmínky veřejné zakázky „Krajská digitalizační jednotka“. MSVK připravila specifikaci pro digitální face-up knižní skener, server, počítač pro popis metadaty a potřebný software, tj. Sirius – modul pro vytváření metadat ve struktuře Kramerius 4, licence pro 2 pracovní stanice a neomezený počet záznamů, Sirius – upgrade ADM modulu pro tvorbu administrativních metadat, SW – Engine OCR FR 8 apod.
- Prověřování dokumentů navrhovaných k digitalizaci přímo ve spolupracujících paměťových institucích MSK – Archivu města Ostravy, Ostravském muzeu, Muzeu Beskyd ve Frýdku-Místku, Muzeu Novojičínka, Muzeu Těšínska, Muzeu v Bruntále a Slezském zemském muzeu v Opavě. Při posuzování návrhů byly dokumenty prověřovány na duplicitu, a to v celostátním systému Kramerius, ale též v mezinárodním Internetovém archivu, ve Slezské digitální knihovně a s ohledem na díla ohlášená pro digitalizaci v Registru digitalizace. U dokumentů, jejichž katalogizační záznamy neodpovídaly standardům, byly záznamy doplňovány či zcela přepracovány. Jednalo se o cca 50 % titulů. Na titulové úrovni byla po projednání s Českým národním střediskem ISSN doplňována mezinárodní čísla ISSN. Dále musela být doplňována jednoznačná identifikace pro Registr digitalizace, a to čísla České národní bibliografie. V případě chybějících čísel periodik či vadných exemplářů byly tyto dohledávány v dalších knihovnách a archivech, především v Olomouci a Brně, kde bylo předjednáno jejich zapůjčení k digitalizaci.

Zadání k veřejným zakázkám bohužel stále čeká na souhlasné stanovisko Centra pro regionální rozvoj a termín začátku realizace projektu se opakovaně posouvá.

V rámci rozvoje činnosti knihovny je v roce 2011 nutno zmínit projekt „**E-knihy aneb nová výzva pro knihovny**“ podpořený Nadací OKD. Bylo zakoupeno 10 čteček elektronických knih, z nichž 5 je využíváno pro vzdělávací akce, prezenční výpůjčky a testování e-knih, 5 je k dispozici registrovaným uživatelům MSVK pro absenční výpůjčky. Nová služba se setkala s velkým ohlasem všech věkových kategorií čtenářů, kteří kladně hodnotí především příležitost si vše bezplatně otestovat a vyzkoušet i možnost problémy konzultovat s pracovníci knihovny. Byly uspořádány 4 vzdělávací akce, jichž se dohromady zúčastnilo 136 osob: seminář pro knihovníky "E-knihy aneb nová výzva pro knihovny", 2 prezentace pro zaměstnance MSVK "E-knihy a e-čtečky" a workshop pro veřejnost "Odpoledne s e-knihou aneb přijďte si vyzkoušet e-čtečky".

Projekt, který pokračuje v roce 2012, rovněž umožnil předplatné do kolekce téměř 2 000 000 e-knih World eBook Library.

MSVK nabízela kromě výše zmíněného souboru elektronických knih další vzdálené elektronické zdroje, jejichž licence byly většinou dotovány **programem MŠMT**

VZ-INFOZ. Jednalo se o databáze EBSCO (včetně Medline a EconLit), Emerald, GMID, OCLC FirstSearch, OCLC WorldCat, Science Direct, SpringerLink a Web of Knowledge. Celkově vzrostl počet přístupů do vzdálených elektronických zdrojů na 13 950.

S nabídkou kvalitních databází souvisel **nárůst požadavků na rešeršní činnost**, která opět v loňském roce stoupla. Celkově bylo zpracováno 446 rešerší, z toho nejvíce ze společenskovědních oborů a z medicíny.

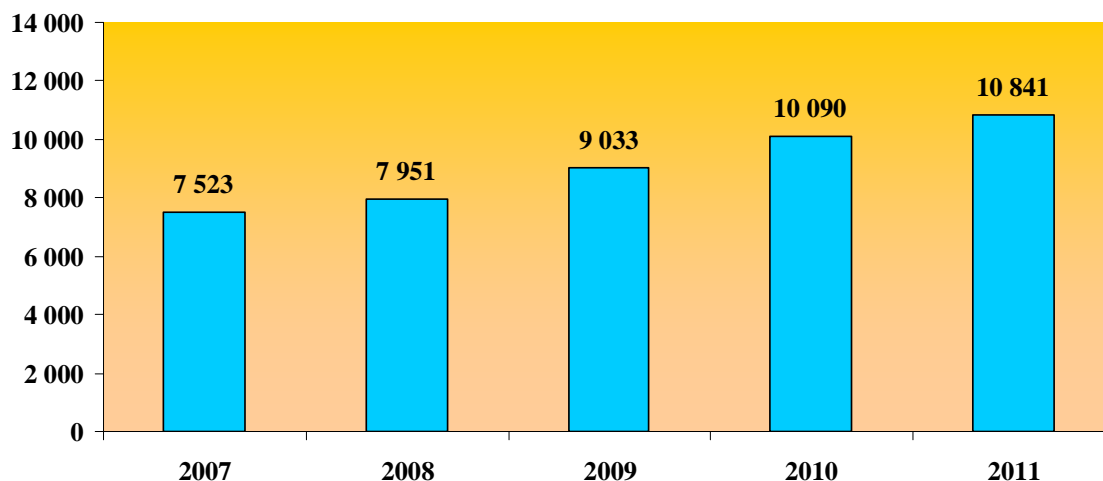
Potěšitelné je rovněž, že došlo k **nárůstu výpůjček na 529 785 publikací**, a to přesto, že byla většina fondu dovážena do sídla knihovny až následující pracovní den. Nárůst výpůjček určitě odráží lepší služby ve smyslu automatizované rezervace a také solidní doplňování knihovního fondu v minulých letech. Pokud se však doplňování týká, knihovna se obává o snížení úrovně, jelikož účelová dotace původně určená jen na doplňování dokumentů a jejich ochranu, byla zprvė snížena a zadruhé musela být vzhledem k výši příspěvku na činnost v minulém roce použita též na úhradu doplatků licencí na vzdálené elektronické zdroje.

Stav knihovního fondu: 1 091 092 jednotek.

Počet docházejících periodik: 3 854 titulů.

O 77 354 stoupl počet virtuálních návštěvníků na 482 249, o 6 494 stoupl počet fyzických návštěvníků na 168 271 a o 751 počet registrovaných uživatelů na 10 841. Statistické ukazatele činnosti MSVK v roce 2011 jsou uvedeny v příloze č. 2.

Graf č. 1: Registrovaní čtenáři

Péče o budoucí uživatele byla opět orientována především na středoškolskou mládež, pro kterou byla kromě exkurzí po knihovně připravena prezentace k elektronickým knihám a uskutečněny prezentace „Toulky Ostravou“, „Od rukopisů k digitalizaci“ a „Necituješ, vyletíš“. Celkově bylo pro veřejnost připraveno 40 akcí pro 942 uživatelů a 42 exkurzí pro 932 účastníků.

Regionální funkce knihoven byly zajištěny, i když vzhledem k tomu, že dotace nebyla navýšena, musely být většinou redukovány. Zvláštní pozornost při konzultacích byla věnována struktuře a aktuálnosti webových stránek a zpřístupňování katalogů po internetu.

Knihovnické mimoškolní vzdělávání probíhalo formou seminářů a již čtvrtého běhu e-learningového kurzu knihovnického minima – tentokrát se 108 přihlášenými. Zkušenosti s časovou náročností tutorování však vedou MSVK k redukci počtu účastníků v příštích cyklech.

Knihovníci měli také možnost vzdělávání v expertních kurzech ke zvyšování kompetencí pro elektronické služby knihoven (projekty MSVK podpořeny Ministerstvem kultury) a v rozsáhlém projektu Unie zaměstnavatelských svazů s dotací z evropských fondů, v němž MSVK přímo nefigurovala - knihovníci ano. Ve statistických výkazech tím došlo k zdánlivému poklesu počtu vykazovaných vzdělávacích akcí.

Za úspěch MSVK při odborném mimoškolním vzdělávání lze považovat také fakt, že knihovna obnovila akreditaci pro rekvalifikační knihovnický kurz, který byl na podzim také otevřen, a že získala akreditaci pro Knihovnický kurz se specializací na práci informačních a studijních center základních a středních škol.

Mimořádnou akcí se pro knihovnu stalo partnerství prvního Letního knižního veletrhu, který se konal na Černé louce 17. a 18. 6. MSVK zajistila samostatný stánek, v němž propagovala své služby a prezentovala databáze vytvářené v knihovně.

Foto č. 1: Stánek MSVK na Letním knižním veletrhu

V roce 2011 se stala Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě šedesátnicí. K **šedesátému jubileu** knihovna připravila několik akcí. Úspěch slavila výstava „Vzdělávací a kulturní služby krajské knihovny“, která byla instalována na Krajském úřadě MSK, kde také proběhlo 16. 3. slavnostní zahájení. Výstavu dále zhlédly tisíce návštěvníků na Letním knižním veletrhu na Černé louce a zatřetí byly výstavní panely umístěny do vstupních prostor knihovny.

3. března se u příležitosti šedesátin konalo slavnostní shromáždění všech zaměstnanců, a to za účasti Ing. RSDr. Recmana, náměstka hejtmana MSK, JUDr. Wroblovské, vedoucí odboru územního plánování, stavebního řádu a kultury, a dalších zástupkyň odboru. Na akci byl zmíněn přínos působení krajské knihovny pro občany a návštěvníky kraje a proběhla prezentace ředitelky k nejvýznamnějším kladům krajské knihovny. Po rekapitulaci historie instituce zazněly příspěvky vedoucích oddělení a dalších odborníků k aktuálnímu stavu různých oblastí činnosti knihovny.

Foto č. 2: Slavnostní shromáždění zaměstnanců MSVK k šedesátinám knihovny

Rozvoj služeb knihovny i změny v dalších aktivitách v uplynulém desetiletí byly zachyceny v mimořádné zprávě s názvem „Od padesátky k šedesátce“, kterou MSVK k výročí připravila. Zcela ojedinělou událostí pak bylo květnové vydání dvousvazkové publikace retrospektivní bibliografie okresu Ostrava-město, která vycházela z rozsáhlé bibliografické databáze s cca 15 000 záznamy. Tištěné vydání bylo umožněno díky účelové dotaci zřizovatele. Publikace byla slavnostně pokřtěna 17. 6. na Letním knižním veletrhu v Ostravě, kde také proběhla poslední akce konaná v souvislosti s výročím, a to seminář pro knihovnice, knihovníky a veřejnost „S knihou nejsi nikdy sám“.

Jubileum mělo být dle příslibů z let minulých korunováno umístěním instituce do nového sídla. Toto vroucí přání návštěvníků i zaměstnanců knihovny se však bohužel nenaplnilo, naopak se knihovna dočkala smutného konstatování, že v tomto volebním období již k vyřešení prostorové situace nedojde.

Foto č. 3: Křest publikace Bibliografie okresu Ostrava-město (zleva: JUDr. Wroblowská, Ing. Prchalová, PhDr. Hejkalová)

2. Služby uživatelům

Prostorové problémy se promítaly do neustálého dovážení knih a časopisů. Z odkládacích skladů bylo přivezeno o 27 271 publikací více než v roce 2010. Během celého roku probíhal přesun fondu, přičemž nejobjemnější stěhování nastalo v létě, kdy byly stěhovány knihy z Nové radnice do skladu na Cihelní ulici a časopisy ze skladu na Macharově ulici rovněž na Cihelní.

Výpůjční služby se zkomplikovaly také srpnovým odstraňováním plísní v suterénním skladu Nové radnice, po němž následoval přívalový déšť, který způsobil zaplavení části skladu v pravém křídle (dešťovou vodou, kterou nestihly absorbovat kanály, a voda protékla ze zadních prostor radnice) a skladu v levém křídle (kam vystoupala splašková voda z kanalizace). Aby starostí nebylo málo, prasklo vzápětí nad skladem staré vodovodní potrubí. Sklady byly poté dezinfikovány a zaplavený fond z převážné části usušen a zachráněn. Krátké přerušení služeb nastalo také při výměně přetížených síťových rozvodů v regionálním školicím centru, při vynucené rekonstrukci půjčovny (bylo třeba zvětšit prostor pro rezervované knihy) a na podzim opakovaně při generální rekonstrukci vodovodních trubek ve sklepě. Jelikož však byly všechny činnosti prováděny s maximálním nasazením zaměstnanců i spolupracujících firem (práce o víkendech a do pozdního večera), nepoznaly loňské trable knihovnické služby v obávaném rozsahu.

Foto č. 4: Výpůjční pult po rekonstrukci

Jak již bylo zmíněno v kapitole 1., výrazně stouply výpůjčky publikací, a to zejména absenční výpůjčky monografií a seriálů a prezenční výpůjčky monografií. Meziknihovní výpůjční služby včetně cirkulace zůstaly na úrovni roku 2010.

Ve výpůjčkách osob se zrakovým postižením vévodily zvukové knihy ve formátu mp3, které vzrostly na 901 knih. K ulehčení služeb pro tuto skupinu uživatelů uspořádalo v prosinci oddělení speciálních fondů pro studenty výtvarného umění Pedagogické fakulty Ostravské univerzity prezentaci „Hmatové fondy pro zrakově postižené“.

Již třetím rokem silně poklesl počet poskytnutých základních informací. Tuto skutečnost lze však vysvětlit pozitivně, neboť knihovna se důsledně zaměřila na obsáhlé informování při exkurzích a při registraci nových i stávajících uživatelů a dále na zřetelné a aktuální informace na webových stránkách. Pravděpodobným dopadem je také další nárůst rešerší na 446 se 20 568 záznamy.

Tabulka č. 1: Oborové složení rešerší

Obory	Rok 2011
Společenské vědy	154
Ekonomie	39
Přírodní vědy	15
Životní prostředí	18
Medicína	118
Technika	18
Umění, literatura, historie, sport	84
	446

Vzdálený přístup k elektronickým zdrojům byl jednoznačně preferován po celý rok a je jen škoda, že v tomto režimu nesmějí být kvůli zákazu vydavatelů či distributorů zpřístupňovány české databáze.

Tabulka č. 2: Statistika přístupu k databázím

	Interní přístupy	Externí přístupy	Zkušební přístupy	Celkem
EBSCO	440	2 184		2 624
Emerald	33	1 576		1 609
GMID	16	908		924
OCLC FirstSearch	1	143		144
OCLC WorldCat	54	991		1 045
Science Direct	163	1 892		2 055
Springer	46	1 567		1 613
Web of Knowledge	55	1 211		1 266
World eBook Library	94	1 856	720	2 670
Celkem	902	12 328	720	13 950

3. Služby knihovnám, regionální funkce

3.1. Poradenská a konzultační činnost

V průběhu roku 2011 proběhlo **26 metodických návštěv** jak v knihovnách pověřených výkonem regionálních funkcí, tak i v knihovnách obsluhovaných. Návštěvy byly zaměřeny na plnění smluvních podmínek (u knihoven pověřených) a na plnění standardu veřejných knihovnických a informačních služeb a zjišťování stavu poskytování knihovnických služeb. Reálná situace v knihovnách MSK byla zohledněna při aktualizaci standardu VKIS, která byla v závěru roku vydána. Viz Metodický pokyn Ministerstva kultury k vymezení standardu veřejných knihovnických a informačních služeb poskytovaných knihovnami zřizovanými a/nebo provozovanými obcemi nebo kraji na území České republiky¹.

3.2. Koordinační činnost, sběr a vyhodnocování dat o knihovnách

V rámci regionálních funkcí knihoven se uskutečnila 1 porada ředitelů a pracovníků pověřených knihoven MSK s účastí 26 osob.

Celoročně byly aktualizovány informace o knihovnách v **Adresáři knihoven Moravskoslezského kraje** – viz <http://www.svkos.cz/sluzby-pro-knihovny/adresar-knihoven-kraje/>, který nyní zahrnuje 667 záznamů. Statistická data o činnosti veřejných knihoven posloužila k přípravě materiálu „**Rozbor činnosti vybraných knihoven poskytujících VKIS v Moravskoslezském kraji v roce 2010**“.²

V roce 2011 byl v návaznosti na analýzu k projektu internetizace knihoven (PIK) proveden pečlivý průzkum současného a plánovaného či potřebného připojení knihoven v MSK.

¹ Dostupné z: <<http://url.googlej.cz/36i>>

² Dostupné z: http://www.svkos.cz/data/soubory/2010_rozbor-vkis_msk.pdf

3.3. Vzdělávací činnost

V průběhu roku 2011 bylo zorganizováno 16 vzdělávacích akcí včetně 2 e-learningových kurzů s 192 účastníky a porady. Přehled vzdělávacích akcí viz příloha č. 4. Na rozdíl od plánu neproběhl kurz ICT MS Visio (z důvodu malého zájmu), ale byl nahrazen kurzem MS Word + MS Excel (změna byla odsouhlasena MK ČR).

Seminář S knihou nejsi nikdy sám (16. 6. 2011) se uskutečnil u příležitosti 1. Letního knižního veletrhu v Ostravě. Tento seminář (statisticky vykazován jako akce pro veřejnost) navštívilo 160 osob, z toho 96 knihovníků.

V současné době probíhá již 4. běh Knihovnického minima formou e-learningového kurzu (108 přihlášených). Kurz bude zakončen v lednu roku 2012.

Rovněž probíhá celostátní projekt mimoškolního vzdělávání knihovníků pod záštitou Unie zaměstnaneckých svazů.

V roce 2011 byly zpracovány podklady k akreditaci pro další Rekvalifikační knihovnický kurz pro pracovníky knihoven. MSVK akreditaci získala a od 2. 11. 2011 již probíhá výuka, jedná se o 15. běh. MSVK také získala novou akreditaci pro Knihovnický kurz se specializací na práci informačních a studijních center základních a středních škol.

Pro rok 2012 byl zpracován projekt v rámci podprogramu VISK 2 – Vzdělávání pracovníků knihoven (Expertní kurzy – zvyšování kompetencí v oblasti elektronických služeb knihoven).

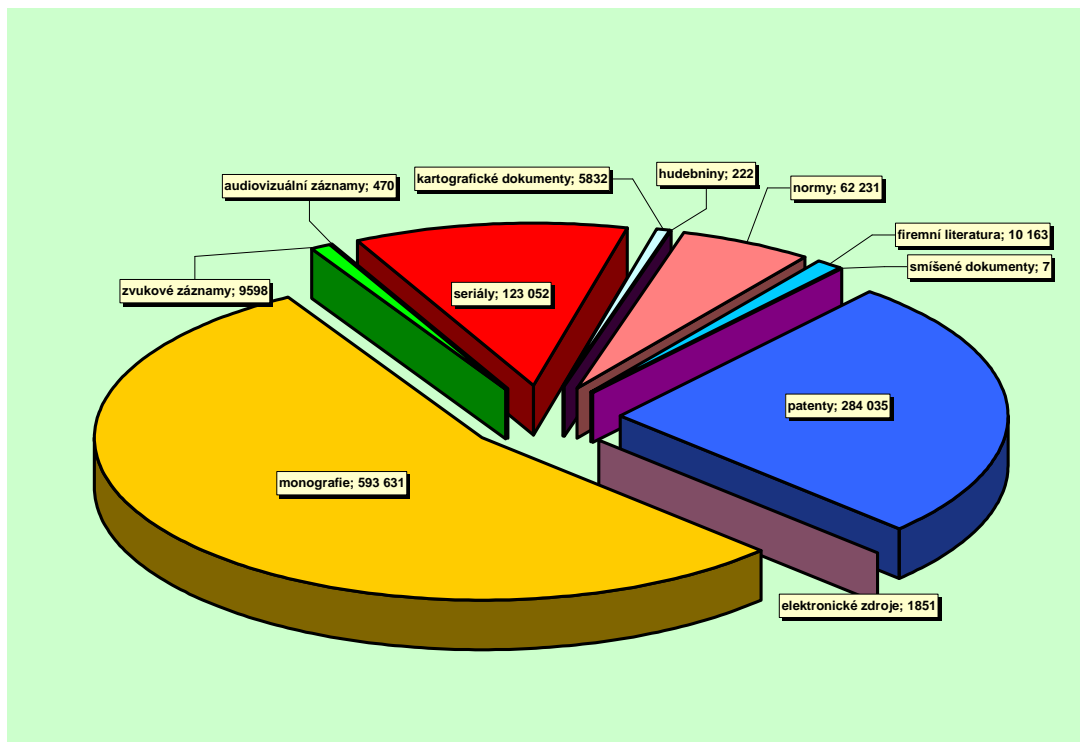
Foto č. 5: Kurz „Šablona webu“ v regionálním školicím středisku MSVK

4. Doplnění, uchování a ochrana knihovního fondu

4.1. Doplnění knihovního fondu

Graf č. 2: Složení knihovního fondu

4.1.1. Monografie, kartografické dokumenty, hudebniny, grafiky, elektronické zdroje

Celkový přírůstek uvedených zdrojů činil 17 178 k. j.

Monografií, kartografických dokumentů, hudebnin a smíšených dokumentů (grafik) bylo z finančních důvodů doplněno o 1 764 k. j. méně než v roce 2010. Jedná se o nejmenší přírůstek od roku 2006. (Elektronických zdrojů přibylo o 62 méně než v předchozím roce.)

Nákupem bylo získáno 12 818 českých dokumentů (z toho 79 elektronických zdrojů). Zakoupeno bylo o 1 159 k. j. méně českých dokumentů než v roce 2010. Průměrná cena nákupu české knihy v roce 2011 činila 245 Kč.

Bylo nakoupeno 609 zahraničních publikací (o 445 k. j. méně než v roce 2010) za průměrnou cenu 597 Kč. Z oboru environmentalistiky bylo získáno 57 k. j. – nejméně od počátku budování environmentálního fondu. (Průměrná cena těchto knih činila 2 435 Kč.) Při objednávání bylo přitom využíváno tzv. veletržních slev od 10 % do 20 %. Kromě knih z oboru environmentalistiky byly nakupovány jazykové učebnice, výběrově slovenské publikace (vysokoškolské učebnice, publikace zaměřené na slovenskou historii, literaturu a realie) a zahraniční publikace zabývající se Slezskem.

Také v roce 2011 pokračoval nákup regionálních dokumentů z antikvariátů – 32 knih a 1 ročník časopisu. Knihovna také zakoupila Třanovského Citharu sanctorum (vydání z roku 1820).

Přehled hlavních dodavatelů: Pemic, Distri, Kosmas, Opa, Knihkupectví Academia, Profesio, Grada, Wolters Kluwer, Karolinum, Artforum.

Povinným výtiskem bylo získáno 1 226 k. j. (z toho 82 elektronických zdrojů), což je pokles oproti roku 2010 o 115 k. j. Do přírůstku loňského roku však byl započítán převis 200 k. j. z roku 2009, takže fakticky ke snížení doplňování povinným výtiskem nedošlo.

Bylo zasláno 16 písemných urgencí na 27 titulů a 18 telefonických na 21 titulů.

V roce 2011 bylo doplněno **darem** 2 504 monografií, kartografických, elektronických a smíšených dokumentů a hudebnin (z toho 123 elektronických zdrojů). **2 135 k. j.** tvoří české dary a **369 k. j.** jsou dary zahraničních publikací. Získán byl zhruba stejný počet darů jako v roce 2010 (2 580 k. j.).

Z projektu Česká knihovna bylo pro rok 2011 objednáno 12 publikací, dodáno bylo 11 dokumentů z roku 2011 a tři z objednávky roku 2010.

Významní dárci (nad 20 titulů):

- zahraniční publikace – 126 k. j. Goethe-Institut Prag , De Agostini – 50 k. j.,
- české publikace – MOBA – 274 k. j., Univerzita Palackého – 138 k. j., Západočeská univerzita – 53 k. j., Barrister & Principal – 42 k. j., Univerzita Karlova – 34 k. j., Pražská vydavatelská společnost – 31 k. j., Město Opava – 28 k. j., Technická univerzita Liberec – 24 k. j., Konvoj – 23 k. j., Centrum pro studium demokracie a kultury – 22 k. j.

4.1.2. Seriály

V roce 2011 docházelo do knihovny 3 323 časopisů a novin (bez firemních), 3 175 českých a 148 zahraničních. Zapsáno bylo 27 646 jednotlivých čísel a zasláno 307 urgencí na nedodaná čísla.

Dále bylo zaevidováno 806 k. j. ostatních seriálů (z toho 64 duplikátů), což představuje pokles o 219 k. j. Kromě finančních důvodů stojí za poklesem i fakt, že v tištěné podobě vychází méně výročních zpráv i periodických sborníků. Docházejících jiných seriálů bylo 694 (včetně firemních).

Oddělení speciálních fondů odebíralo 531 titulů firemních časopisů (363 českých a 168 zahraničních) - vzestup o 55 titulů oproti roku 2010.

4.1.3. Normy, patenty, zvukové dokumenty

Bylo vydáno (a tedy i získáno) méně norem (o 325 k. j.) a patentů (o 495 k. j.), tedy dokumentů, které MSVK doplňuje v úplnosti. U patentů jde o knihovnou neovlivnitelný pokles o 43 %.

Bylo doplněno také méně zvukových dokumentů (o 102 k. j.), a to z důvodu snížení finančních prostředků určených na jejich nákup.

4.1.4. Fond pro zrakově a sluchově postižené

V roce 2011 byl speciální fond opět rozšiřován díky účelové dotaci Moravskoslezského kraje „Rozvoj fondu pro osoby se zrakovým a sluchovým postižením“ (140 000 Kč). Zakoupeno bylo dohromady 952 k. j.

Tabulka č. 3: Rozdělení přírůstku dle jednotlivých druhů dokumentů

zvukové záznamy	746 k. j.
audiovizuální záznamy (filmy s titulky pro neslyšící)	42 k. j.
monografie	149 k. j.
z toho: bodové knihy	139 k. j.
odborná literatura	10 k. j.
elektronické zdroje (výuka znakového jazyka apod.)	12 k. j.
mapy	3 k. j.
celkem	952 k. j.

Největší (a také nejvyužívanější) část tohoto fondu tvoří zvukové knihy vydávané Knihovnou a tiskárnou pro nevidomé K. E. Macana ve formátu mp3 (přírůstek 604 k. j.).

Významným obohacením fondu bylo zakoupení rozsáhlého atlasu světa pro nevidomé a slabozraké (Welt-Atlas für Blinde und Sehbehinderte), který vydala Deutsche Zentralbücherei für Blinde zu Leipzig.

4.2. Úsek revize a ochrany knihovního fondu

Bylo zrevidováno 64 018 k. j., tj. 9 % z knihovního fondu (bez speciálních fondů). Byla dokončena revize a superrevize signatury G 185.000 – G 259.000. Výsledky této revize byly zaznamenány v protokolech o revizi a superrevizi.

Podle protokolu o superrevizi knihovního fondu bylo navrženo k odpisu 927 k. j. Odepsáno bylo dále 140 k. j. poškozených vodou po srpnovém přívalovém dešti a havárii vodovodního potrubí (2 k. j. knih a 138 k. j. seriálů). Oddělení služeb čtenářů navrhlo k vyřazení 4 k. j. poškozených a neúplných dokumentů a 128 k. j. ztrát uživatelů, které však byly adekvátně nahrazeny.

Dle plánu proběhla pravidelná revize norem i obsahová aktualizace norem a firemní literatury. Byla provedena mimořádná kontrola řazení regionálního konzervačního fondu (zhruba 9 500 k. j.), porovnání skutečného stavu s evidencí těchto dokumentů v AKS Aleph a odstranění chyb vzniklých hromadnou operací při přesunu fondu.

Do vazby bylo připraveno 5 746 k. j. seriálů a 274 knih. V reprografické dílně byla provedena provizorní vazba 1 025 k. j.

5. Bibliografická a katalogizační činnost

5.1. Zpracování knihovního fondu

Průběžně byl jmenně a věcně zpracováván přírůstek knihovního fondu. Plynulost zpracování dávek monografií byla narušována systémem „zpracování na objednávku“, která však umožnila, že každý uživatel obdržel jakoukoli publikaci včetně reedice a beletrie do druhého dne od zažádání. Přednostně bylo zpracováno cca 20-50 popisných jednotek denně. Katalogizátoři usilovali o maximální využití (stahování) záznamů z knihoven systému CLUSTER, správnost záznamů však bylo nutno kontrolovat.

Retrospektivní konverze na vyžádání nebyla vůbec využita, což je zřejmě důsledek toho, že většina katalogizačních záznamů je již digitalizována. Nebylo proto pokračováno v převádění předmětových hesel na výrazy řízeného slovníku. Retrospektivní konverzí bylo převedeno 2 713 jednotek vícesvazkové literatury ze 60.-70. let 20. stol.

Na oddělení speciálních fondů bylo zkatalogizováno celkem 1 986 k. j., a to zejména zvukových dokumentů (1 891 k. j.), což je na úrovni roku 2010. Mírně stoupl podíl titulů, které bylo možno stáhnout ze Souborného katalogu ČR. V roce 2010 se jednalo o 19 %, v roce 2011 o 22 %.

5.2. Bibliografická činnost

Bylo dokončeno zpracování retrospektivní regionální bibliografie okresu Ostrava-město (do r. 2008 včetně) a z databáze byly vyexportovány záznamy pro tisk. Po opakovaných korekturách a odstraňování duplicit v návaznosti na různé druhy exportu (ve spolupráci s firmou Multidata) proběhla formální úprava publikace, zpracování předmluvy a doprovodného textu. Publikace byla vydána v květnu 2011.

Bibliografické mapování starých pramenů se nyní týká okresu Frýdek-Místek, přičemž byly do databáze, která nyní zahrnuje 2 660 záznamů, uloženy 1 872 záznamy.

Oddělení bibliografie dále zpracovávalo bibliografické záznamy regionální produkce na analytické úrovni, a to v objemu 2 439 záznamů.

Po zániku oddělení analytického zpracování v NK ČR bylo v MSVK vybráno 50 titulů z excerpční základny NK ČR, které jsou pro naši bibliografickou a rešeršní činnost nezbytné a které se staly součástí excerpční základny pro budoucí projekt kooperativního zpracování digitalizovaných článků krajskými knihovnami.

6. Digitalizace

Hlavní aktivita pracoviště digitalizace se týkala přípravy projektu Digitalizace a ukládání dat, o němž je pojednáno v úvodu Výroční zprávy.

V rámci Digitální knihovny MSK bylo na pracovišti MSVK za rok naskenováno a popsáno metadaty celkem 21 053 stran vzácných regionálních dokumentů a popsáno metadaty dalších 20 405 starších snímků. Knihovna obsahovala k 31. 12. 2011 36 titulů periodik s 98 201 jedno až dvoustránkovými snímky a 461 monografií s 67 631 snímky.

Digitální knihovna MSK zaznamenala v roce 2011 3 601 přístupů (524 interních a 3 077 externích).

Foto č. 6: Ukázka digitalizovaného dokumentu

7. Automatizace

- Do rutinního provozu byl zaveden modul Meziknihovní výpůjční služba v AKS Aleph 500 v.18.
- Vlastními silami byl proveden upgrade AKS Aleph 500 v.18 na novou verzi v.20. Data byla dočasně uložena v zapůjčeném diskovém prostoru serveru na ÚVT UK v Praze.
- Byl proveden upgrade operačního systému na Linux RedHat5 na databázovém serveru v souvislosti s přechodem na vyšší verzi AKS.
- Bylo upraveno nastavení zálohovacího serveru pro zálohy nové verze Aleph500 v.20.
- V souvislosti s přechodem na vyšší OS Linux RH5 byl proveden upgrade softwaru EZ Proxy na v. 5.4.1.
- Byly instalovány čtyři balíčky ServisPack, které jsou vydávány během roku nepravidelně pro odstranění zjištěných nedostatků AKS Aleph500.
- Byla připravena nová služba v rámci AKS Aleph 500 - režim studoven pro půjčování dokumentů k prezenčnímu studiu. Po praktickém vyzkoušení ve studovně vznikl nový požadavek na další výpůjční místo ve studovně (nelze půjčovat dokumenty ze skladu a zároveň obsluhovat provoz studovny automaticky – vše je vázáno na samostatnou IP adresu počítače). Z finančních důvodů bude tato služba zajištěna v dalším kalendářním roce.
- Bylo zavedeno a otestováno zálohování důležitých PC v síti pomocí HP DataProtector Manager na diskové pole. Proběhly instalace, nastavení a kontroly záloh 19 PC.
- Na PC užívaných knihovnicí i ve službách byl operační systém počítačů převeden z WindowsXP na Windows7, proběhlo odladění uživatelských programů v novém systému Windows7.
- Technicky byla podporována digitalizace dokumentů.
- Průběžně byly aktualizovány www stránky knihovny a byl vytvořen obecný přihlašovací formulář na akce prostřednictvím webových stránek, včetně výstupů v podobě podkladů pro fakturaci.
- Byl zajišťován rutinní provoz současných automatizovaných systémů.
- Technicky byla zajišťována dle možností údržba výpočetní techniky a síťových zařízení včetně provozu školicího střediska.
- Administrátorsky byl zajišťován chod vnitřní a vnější části sítě včetně technických zařízení, zajišťována bezpečnost sítě.

8. Rozvojové programy

8.1. Projekt Nadace OKD „E-knihy aneb nová výzva pro knihovny“

Garant: Mgr. Monika Oravová

- Od 1. 8. 2011 MSVK realizuje projekt, který získal finanční podporu Nadace OKD v rámci programu Pro radost (205 000 Kč). Informace o hlavních aktivitách je uvedena v 1. kapitole Výroční zprávy. V závěru roku byly zahájeny přípravy na produkci e-knihy s regionální tematikou Slezské báje a pověsti od Karla Jaromíra Bukovanského.

Foto č. 7: Seminář o elektronických knihách

Foto č. 8: Ukázka čtečky elektronických knih

8.2. Projekt MK programu VISK 2 „Expertní kurzy webové prezentace“

Garant: Mgr. Kateřina Byloková, DiS.

V průběhu roku se uskutečnily 2 expertní kurzy webové prezentace v celkovém rozsahu 25 vyučovacích hodin. Účast činila 25 pracovníků z celkem 20 knihoven Moravskoslezského kraje, přičemž všichni úspěšně absolvovali. Spokojenost účastníků s celkovou úrovní jednotlivých kurzů byla zjišťována pomocí anonymních dotazníků, které se snažily podchytit rovněž zájem o případné rozšíření obsahové náplně kurzů. Expertní kurzy byly hodnoceny velice pozitivně po obsahové, organizační a lektorské stránce.

8.3. Projekt MK programu VISK 2 „Kurzy počítačové gramotnosti – práce s prezentačními programy“

Garant: Mgr. Kateřina Byloková, DiS.

Původně plánovaný kurz MS Visio neproběhl z důvodu malého zájmu pracovníků knihoven, proto bylo požádáno o změnu v podprogramu VISK 2. Název náhradního prezentačního programu byl **Práce s MS Word a MS Excel – nastavbový kurz zaměřený na efektivní tvorbu (nejen) odborných textů**. Tato žádost byla na základě stanoviska komise podprogramu VISK 2 schválena.

Uskutečnily se **3 expertní kurzy** v celkovém rozsahu **55 vyučovacích hodin**. Účast činila **32 pracovníků** z celkem **18 knihoven Moravskoslezského kraje**, z tohoto počtu úspěšně absolvovalo **27 účastníků**. Účastníci na závěr kurzů absolvovali praktickou zkoušku, při které vytvářeli vlastní prezentaci.

8.4. Konsorciální projekty k elektronickým informačním zdrojům podpořené MŠMT v rámci programu VZ-INFOZ

- „ISI Web of Knowledge – vstup do bibliografického a citačního zdroje Web of Science a Journal Citation Reports“. (Konsorciium řídí Knihovna Akademie věd ČR.)
- „Národní knihovna ČR – zabezpečení elektronických informačních zdrojů pro výzkum, vývoj a inovace“. Zdroje EBSCO, OCLC. (Konsorciium řídí Národní knihovna ČR.)
- „Elektronické informační zdroje z oblasti technických a aplikovaných přírodních věd pro výzkum“. Zdroje Science Direct, SpringerLink. (Konsorciium řídí Národní technická knihovna.)
- „Zajištění přístupu do klíčových informačních zdrojů pro ekonomický výzkum“. Zdroje GMID, EconLit. (Konsorciium řídí Vysoká škola ekonomická v Praze.)

9. Vydané publikace

- *Od padesátky k šedesátce*. ISBN 978-80-7054-126-5.
- PRCHALOVÁ, Lea. *Výroční zpráva 2010*. ISBN 978-80-7054-127-2.
- *Bibliografie okresu Ostrava-město*. 2 sv. ISBN 978-80-7054-128-9.
- BYLOKOVÁ, Kateřina, LEPAROVÁ, Jana. *Rozbor činnosti vybraných knihoven poskytujících VKIS v MSK*. ISBN 978-80-7054-129-6.
- ŠEDÁ, Marie. *Roční zpráva hodnocení výkonů regionálních funkcí v MSK*. ISBN 978-80-7054-130-2.

10. Vztahy k veřejnosti

MSVK připravila 5 výstav publikací z vlastního fondu - Hvězdy českého filmu první poloviny 20. stol.; Velikonoce; Česká architektura; K. J. Erben a dětské čtenářství (v Týdnu knihoven); V čase vánočním. Dále z podkladů Goethe-Institutu uskutečnila výstavu „Ein Fall für Literatur/Případ pro literaturu“ – současná německy psaná detektivka (září 2011). Začátkem roku byla v MSVK výstava Ilustrace a divadelní kostýmy (malíře a ilustrátora Michaila Romberga) a největším výstavním počinem se stala rekapitulace činnosti MSVK „Vzdělávací a kulturní služby krajské knihovny“.

Foto č. 9: Vernisáž výstavy na Krajském úřadě MSK

V rámci říjnového Týdne knihoven probíhaly instruktáže k užívání čteček elektronických knih a byl spuštěn zkušební přístup do kolekce elektronických a zvukových knih databáze EBSCO.

Mgr. M. Šedá vystoupila na setkání krajské kulturní komise s prezentací objasňující význam regionálních funkcí v MSK. Také účast na krajské soutěži Vesnice roku byla přínosem pro zdůraznění nutnosti budování kvalitních knihoven v malých obcích. Při závěrečném zasedání k soutěži Vesnice roku 2011, kterou připravil Spolek pro obnovu venkova v MSK, vystoupila M. Šedá s prezentací Vesnice roku – Knihovna roku.

Pro veřejnost byly v průběhu roku prezentovány pořady Toulky Ostravou, Od rukopisů k digitalizaci a Necituješ, vyletíš. Připravena byla prezentace E-knihy.

Ředitelka v souvislosti s 60. výročím existence knihovny vystoupila v regionálním televizním vysílání a poskytla médiím informace o službách a fondu knihovny.

MSVK navštívily v roce 2011 následující školy:

AHOL – Střední odborná škola, Ostrava
First International School, Ostrava
Gymnázium Bohumín
Gymnázium Olgy Havlové, Ostrava–Poruba
Gymnázium Ostrava–Poruba
Gymnázium Ostrava–Hrabůvka, příspěvková organizace
Gymnázium Ostrava–Zábřeh, příspěvková organizace
Gymnázium Petra Bezruče, Frýdek–Místek
Janáčkova konzervatoř, Ostrava
Jazykové gymnázium Pavla Tigrida, Ostrava–Poruba
Matiční gymnázium, Ostrava
Obchodní akademie, Ostrava–Poruba
Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava–Mariánské Hory
Ostravská univerzita v Ostravě
Střední odborná škola waldorfská, Ostrava
Střední průmyslová škola, Ostrava–Vítkovice
Střední škola elektrotechnická, Ostrava
Střední škola Ostrava–Kunčice
Střední škola prof. Zdeňka Matějčka, Ostrava–Poruba
Střední škola společného stravování, Ostrava–Hrabůvka
Střední umělecká škola, Ostrava,
Střední zdravotnická škola, Ostrava–Mariánské Hory
Vítkovická střední průmyslová škola a gymnázium, Ostrava–Hrabůvka
VOŠ Sokrates, Ostrava–Hrabůvka
Vysoká škola báňská–Technická univerzita, Ostrava–Poruba
Vysoká škola podnikání, Ostrava–Michálkovice
Wichterlovo gymnázium, Ostrava–Poruba

11. Výběr článků o Moravskoslezské vědecké knihovně v Ostravě

BARTÍKOVÁ, Petra. Knihovníci vydělají na zvýšení DPH, jejich služby se ale zhorší. *Mladá fronta Dnes*. 2011, roč. 22, č. 180, s. 2. ISSN 1210-1168.

BARTÍKOVÁ, Petra. Krajská vědecká knihovna, to je unikátní ostuda. *Mladá fronta Dnes*. 2011, roč. 22, č. 201, s. 2. ISSN 1210-1168.

BARTÍKOVÁ, Petra. Lidem vadí špatný vzduch, nejhůře ale dopadla kultura. *Mladá fronta Dnes*. 2011, roč. 22, č. 289, s. 2. ISSN 1210-1168.

BARTÍKOVÁ, Petra. Z knihovny je po dešti sušárna. *Mladá fronta Dnes*. 2011, roč. 22, č. 201, s. B2. ISSN 1210-1168.

BARTÍKOVÁ, Petra. Zhorší se služby vědecké knihovny v Ostravě? *Mladá fronta Dnes*. 2011, roč. 22, č. 180, s. 2. ISSN 1210-1168.

ČERNOBILOVÁ, Petra. Moravskoslezská vědecká knihovna půjčuje čtečky elektronických knih. In: *Zprávy v 17:00 – Poruba*. Rádio Čas, Ostrava. 6. 10. 2011, 17:00.

Dovolená je hlavní téma veletrhu knih. *Metro*. 2011, č. 111, s. 9. ISSN 1211-7811.

HRAZDIL, Aleš. Těšíme se stále. *Duha: informace o knihách a knihovnách z Moravy* [online]. 2011, roč. 25, č. 1. ISSN 1804-4255. Dostupné též z: <http://duha.mzk.cz>

JIROUŠEK, Martin. Spisovatelé a tisíce knih ovládnou Černou louku. *Mladá fronta Dnes*. 2011, roč. 22, č. 142, s. 4. ISSN 1210-1168.

Knihovna dokončila jedinečnou bibliografii. *Mladá fronta Dnes*. 2011, roč. 22, č. 156, s. 2. ISSN 1210-1168.

Knihovna vydala rozsáhlou bibliografii Ostravy. *Moravskoslezský deník*. 2011, roč. 11, č. 152, s. 3. ISSN 1213-5577.

Knihy nejen na dovolenou. *Moravskoslezský deník*. 2011, roč. 11, č. 141, s. 1. ISSN 1213-5577.

Kraj systematicky podporuje různé kulturní aktivity a pečuje o památky. *Moravskoslezský deník*, 2011, roč. 11, č. 29, příl. s. 4. ISSN 1213-5577.

Léto začne v Ostravě. *Literární noviny*. 2011, roč. 22, č. 14, s. 3. ISSN 1210-0021.

LESKOVÁ, Ivana. Sliby chyby: nová knihovna nebude. *Mladá fronta Dnes*. 2011, roč. 22, č. 292, s. B2. ISSN 1210-1168.

MATĚJKA, Ivan. Co vás to napadlo, proč zrovna v Ostravě? *Literární noviny*. 2011, roč. 22, č. 9, s. 20. ISSN 1210-0021.

MATĚJKA, Ivan. Slibný začátek v Ostravě. *Literární noviny*. 2011, roč. 22, č. 25, s. 3. ISSN 1210-0021.

Miliony knihovnám. *Právo: severní Morava*. 2011, roč. 19, č. 275, s. 11. ISSN 1211-2119.

MOLNÁROVÁ, Lenka. Když ztratíte své zápisky a poznámky... *Moravskoslezský deník*. 2011, roč. 11, č. 257, s. 5. ISSN 1213-5577.

Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě slaví 60 let. *Moravskoslezský deník*. 2011, roč. 11, č. 77, s. 3. ISSN 1213-5577.

Ostrava zažije svůj první Letní knižní veletrh. *Moravskoslezský deník*. 2011, roč. 11, č. 133, s. 7. ISSN 1213-5577.

Ostravský veletrh chce být pozitivním protestem. *Literární noviny*. 2011, roč. 22, č. 24, s. 19. ISSN 1210-0021.

PALAS, Jaroslav. Můžeme hospodařit jen s těmi finančními prostředky, které máme k dispozici... *Moravskoslezský deník*. 2011, roč. 11, č. 130, s. 2. ISSN 1213-5577.

PLEVA, Martin. Knihovna v koksovně? V Ostravě možná ano! *Moravskoslezský deník*. 2011, roč. 11, č. 230, s. 7. ISSN 1213-5577.

PRCHALOVÁ, Lea. Rozhovor s Leou Prchalovou. Zaps. Tomáš Gec. *Duha: informace o knihách a knihovnách z Moravy* [online]. 2011, roč. 25, č. 3. ISSN 1804-4255. Dostupné též z: <http://duha.mzk.cz>

PRCHALOVÁ, Lea, Martin STRAKOŠ a Jaroslav PALAS. Téměř 300 publikací Moravskoslezské vědecké knihovny poničila voda. In: *Události v regionech – Ostrava*. ČT, 24. 8. 2011, 18:13.

SVOBODOVÁ, Jana. Jaromír Nohavica mezi češtináři. *Moravskoslezský deník*. 2011, roč. 11, č. 269, s. 7. ISSN 1213-5577.

ŠLEZINGR, Radim. Letní knižní veletrh měl v Ostravě premiéru. *Moravskoslezský deník*. 2011, roč. 11, č. 144, s. 7. ISSN 1213-5577.

ŠLEZINGR, Radim. Premiéra knižního veletrhu v Ostravě. *Moravskoslezský deník*. 2011, roč. 11, č. 141, s. 7. ISSN 1213-5577.

ŠTALMACH, Darek. Tak vám soudruzi pěkně děkujeme. *Mladá fronta Dnes*. 2011, roč. 22, č. 292, s. B2. ISSN 1210-1168.

UHLÁŘ, Břetislav. Lidé jsou zde přímočaří jako ve Finsku...: Markéta Hejkalová, ředitelka prvního Letního knižního veletrhu v Ostravě. *Opavský a Hlučínský deník*. 2011, roč. 11, č. 87, s. 12. ISSN 1213-5577.

Vědecká knihovna nyní strádá v budově ostravské Nové radnice. *Moravskoslezský deník*. 2011, roč. 11, č. 230, s. 7. ISSN 1213-5577.

Voda značně poškodila vzácné knihy. *Moravskoslezský deník*. 2011, roč. 11, č. 199, s. 7. ISSN 1213-5577.

12. Členství knihovny

12.1. Členství knihovny

- Sdružení knihoven ČR (SDRUK)
- Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR (SKIP)
- Virtuální polytechnická knihovna (VPK)
- Asociace evropských vědeckých knihoven (LIBER)

12.2. Účast odborníků MSVK v poradních orgánech, odborných sekcích a komisích

Ústřední knihovnická rada ČR (Ing. Prchalová).

Rada Sdružení knihoven ČR (předsedkyně Ing. Prchalová).

Sekce SDRUK pro akvizici (Mgr. Filipová).

Sekce SDRUK pro bibliografii (PhDr. Hrazdilová).

Sekce SDRUK pro regionální funkce (Mgr. Šedá).

Sekce SDRUK pro informační vzdělávání uživatelů (Mgr. Leparová).

Rada pro katalogizační politiku (PhDr. Hrazdil).

Pracovní skupina pro jmenné zpracování knih (pí Holbergová).

Pracovní skupina pro elektronické zdroje (pí Holbergová).

Pracovní skupina pro kartografické dokumenty (pí Holbergová).

Pracovní skupina pro seriály (Bc. Badošková).

Pracovní skupina pro věcné zpracování (PhDr. Hrazdil).

Pracovní skupina pro Souborný katalog ČR (PhDr. Hrazdil).

Pracovní skupina k otázkám profesního vzdělávání (Mgr. Krejčí).

Pracovní skupina zpracovatelů kooperativní národní bibliografie (PhDr. Hrazdilová).

SKIP. Sekce vzdělávání – výukové centrum pro další vzdělávání knihovníků (Mgr. Krejčí).

SKIP 10 – výkonný výbor regionální pobočky Moravskoslezského a Olomouckého kraje (Mgr. Šedá).

Komise pro služby při Národní knihovně ČR (Bc. Tomášová).

Krajská komise soutěže Vesnice roku (Mgr. Šedá).

13. Přehled výnosů a nákladů roku 2011

Účet – položka	Upravený rozpočet	Čerpání rozpočtu
602 – výnosy z prodeje služeb	2 635 000	2 779 140,00
604 – výnosy z prodaného zboží		2 438,00
621 – aktivace materiálu a zboží		217 970,00
648 – zúčt. fondů	100 000	0,00
649 – jiné ostatní výnosy	25 000	199 076,30
662 – úroky	60 000	75 364,40
663 – kurzové zisky		20,55
669 – ostatní finanční výnosy		718,80
672 – provozní dotace	35 076 000	35 076 000,00
Z toho: příspěvek na provoz	25 642 461	25 642 461,00
přísp. účel. od zřiz.	9 401 539	9 401 539,00
přísp. účel. ze SR	32 000	32 000,00
Výnosy celkem	37 896 000	38 350 728,05
501 – spotřeba materiálu	6 249 300	6 166 313,95
Z toho: účel. prostř. knih. fond	5 320 000	5 190 161,24
účel. prostř. postižení	140 000	140 000
účel. prostř. RF	19 300	54 838,07
projekt Nadace OKD		87 643,00
502 – spotřeba energie	1 410 000	1 231 030,66
504 – prodané zboží		64 045,09
511 – opravy a udržování	220 000	209 991,20
512 – cestovné	132 460	86 283,67
Z toho: účel. prostř. RF	13 000	10 610
projekt Nadace OKD		1 220,00
513 – náklady na reprezentaci	30 000	34 718,88
518 – ostatní služby	3 727 300	3 623 357,46
Z toho: účel. prostř. VISK	22 000	22 000
účel. prostř. RF	19 300	18 290,16
účel. prostř. vazby	150 000	149 691,22
účel. prostř. databáze	670 000	660 147,54
účel. prostř. RRBO	186 000	186 000
projekt Nadace OKD		53 333,00
521 – mzdové náklady	17 158 200	17 553 242,00
Z toho: platy	17 055 000	17 422 314
z toho: účel. prostř. RF	620 000	597 776
OON	103 200	130 928
z toho: účel. prostř. RF	13 200	13 200
účel. prostř. VISK	10 000	10 000
účel. prostř. RRBO	30 000	30 000
projekt Nadace OKD		4 500
524 – zákonné soc. pojištění	5 805 000	5 973 009,00
Z toho: účel. prostř. RF	217 000	203 246,01
527 – zákonné soc. náklady	766 200	759 049,44
Z toho: účel. prostř. RF	6 200	5 977,76
528 – ostatní soc. náklady	100 000	103 439,08
538 – ostatní daně a poplatky	20 000	24 863,20
547 – manka a škody		4 231,00
551 – odpisy	2 137 539	2 137 539,00
557 – nákl. z odepsaných pohled.	10 000	530,00
563 – kurzové ztráty		39,28
569 – jiné ostatní náklady	130 000	68 126,59
Náklady celkem	37 896 000	38 039 770,22
Výsledek hospodaření	0	310 957,83

14. Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě, příspěvková organizace neobdržela v roce 2011 žádost o informaci ve smyslu výše citovaného zákona.

15. Organizace a řízení MSVK

Činnost krajské knihovny byla vyhodnocována na 10 poradách vedoucích a následně na poradách v odděleních. Dle potřeby byly svolávány monotematické porady v menším počtu vedoucích, příp. dalších odborných pracovníků knihovny. Probírána byla zejména příprava akcí k šedesátému výročí existence knihovny, příprava stánku pro Letní knižní veletrh, problémy související s provozem automatizovaného knihovního systému, zajišťování služeb při rekonstrukcích v budově.

Kontrolní činnost probíhala v souladu s plánem, vedoucí se mj. zabývali minimalizací rizik. Jako každoročně byla provedena nová analýza rizik a přehodnoceny stávající, a to nejprve samostatně na odděleních, následně na poradě vedoucích. Řídící dokumentace byla v návaznosti na legislativní změny a provozní potřeby aktualizována. Nově byla připravena směrnice ke zpracování knihovního fondu na monografické i seriálové úrovni.

16. Zaměstnanci, zvyšování kvalifikace

Počet zaměstnanců činil roce 2011 v průměru 73 osob, přepočtený stav zaměstnanců 70,86 úvazků.

Počet vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců ke dni 31. 12. 2011 činil 27, středoškoláků s maturitou působilo v knihovně 29, ostatní s výučním listem nebo základním vzděláním. Dvě vysokoškolsky a jedna středoškolsky vzdělané zaměstnankyně jsou v současné době na mateřské dovolené. Ze 70,86 úvazků bylo THP knihovníků 46,71, THP ostatních 6,75, dělníků 17,4.

Průměrný plat z celkových prostředků na platy, tj. včetně regionálních funkcí, činil Kč 20 489.

Bakalářské studium úspěšně zakončily Dana Podešvová a Marcela Tomášová, magisterské studium Marie Šedá, všechny na Slezské univerzitě v Opavě. Další čtyři kolegyně pokračovaly v bakalářském studiu na stejné univerzitě.

17. Seznam zaměstnanců k 31. 12. 2011

Ředitelka

Ing. Prchalová Lea

Sekretariát

Štěpánová Eva

Oddělení ekonomiky a provozu (OEP)

Ing. Lázničková Ivana – vedoucí oddělení

Benešová Zdeňka

Beranová Ludmila

Fischer Karel

Karkošková Jana

Kolinkeová Jarmila
Kroča Milan
Křížáková Lenka
Motáková Vladimíra
Nociar Martin
Pincová Lydie
Szentiványiová Marie
Ševčíková Emilia
Štrohalmová Ludmila
Švarcová Jana
Vojtášková Ester

Oddělení akvizice knihovního fondu (OAK)

Mgr. Filipová Gabriela – vedoucí oddělení
Csabolová Světluše
Nekolová Lenka
Nováková Jindra
Schindlerová Eva
Špoková Alena
Uhlířová Sultana
Zoubková Milena

Oddělení automatizace (OA)

Ing. Tošenovská Drahomíra – vedoucí oddělení
Mgr. Vojtková Blanka
Ing. Zavilová Magda

Oddělení služeb čtenářům (OSČ)

Bc. Tomášová Marcela – vedoucí oddělení
Antoňáková Miluše
Báňová Judita
Csabolová Veronika
Fedorová Anna
Fojtíková Eva
Hanskeová Marcela
Mgr. Chromcová Jitka
Jílková Veronika
Kleinová Danuše
Kolářová Šárka
Kuzníková Anna
Mencnerová Dagmar
Mervartová Věra
Nitschová Eva
Bc. Podešvová Dana
Revťáková Dagmar
Slonková Irena
Štarková Miluše
Štrimpfl Marek
Štverka Bohuslav

Oddělení služeb knihovnám (OSK)

Mgr. Šedá Marie – zast. vedoucí oddělení
Mgr. Krejčí Radka
Mgr. Leparová Jana

Oddělení bibliografie (OB)

PhDr. Hrazdilová Alena – vedoucí oddělení
Mgr. Byloková Kateřina, DiS.
Bc. Seberová Radmila
Mgr. Sisková Kateřina
PhDr. Svozilová Věra

Oddělení speciálních fondů (OSF)

Mgr. Bc. Oravová Monika – vedoucí oddělení, zástupce statutárního orgánu
Bc. Adamčíková Michaela
Mgr. Drahotušský Aleš
Hučíková Olga
Rončková Jaroslava
Mgr. Sklenářová Dana

Oddělení zpracování knihovního fondu (OZK)

PhDr. Hrazdil Aleš – vedoucí oddělení
Bc. Badošková Martina
Mgr. Grossmannová Jana
Holbergová Pavla
Bc. Hrušková Kateřina
Hurníková Dagmar
Mgr. Kozelský Michal
Kazíková Jana
Mgr. Smékalová Dagmar
Urbancová Irena

Příloha č. 1: Plnění plánu významných číselných ukazatelů

	Plán	Skutečnost
Přírůstek knihovního fondu (k. j.)	22 000	27 369
Z toho: monografie, kartografické dok., elektronické dok.	15 000	16 890
seriály	3 000	5 746
normy	2 000	2 319
patentové spisy	1 000	660
zvukové dokumenty	400	1 410
Z toho: dokumenty pro sluchově a zrakově postižené	600	952
Katalogizace jmenná (k. j.) - celkem	19 000	24 914
Z toho: monografie, kartografické dok., elektronické dok.	15 000	17 785
seriály	3 000	4 833
zvukové dokumenty	400	1 891
Revize knihovního fondu (k. j.)	118 000	125 022
Vazby knihovního fondu (k. j.)	3 500	6 020
Bibliografické záznamy (kromě katalogizačních)	3 700	4 311
Registrovaní uživatelé	9 000	10 841
Vypůjčky (kromě cirkulace a MVS)-celkem	446 000	522 059
v OSČ (monografie a seriály)	400 000	480 894
v OSF (speciální fondy)	46 000	41 165
Cirkulace	3 200	3 212
Vzdělávací akce pro knihovníky	10	16
(z toho 5 za předpokladu přijetí projektů VISK 2)		
Vzdělávací akce pro veřejnost (exkurze, školení, semináře)	40	40

Příloha č. 2: Statistické ukazatele činnosti MSVK

Popis	Roční plnění
Přírůstek knihovního fondu (k.j.)	27369
monografie, kartogr. dok., hudebniny	16890
monografie tuzemské	15837
monografie zahraniční	973
kartografické dokumenty tuzemské	58
kartografické dokumenty zahraniční	6
hudebniny	16
seriály	5746
seriály tuzemské	5169
seriály zahraniční	577
normy	2319
patenty	660
firemní literatura	0
zvukové záznamy	1410
audiovizuální záznamy	56
elektronické zdroje	284
smíšené dokumenty	4
Úbytek knihovního fondu (k.j.)	7421
monografie	1034
hudebniny	0
kartografické dokumenty	24
seriály	139
normy	220
patenty	0
firemní literatura	6000
zvukové záznamy	2
audiovizuální záznamy	0
elektronické zdroje	2
smíšené dokumenty	0
Rozdíl přírůstku a úbytku knihovního fondu (k.j.)	19948
Stav knihovního fondu	1091092
monografie	593631
kartografické dokumenty	5832
hudebniny	222
seriály	123052
normy	62231
patenty	284035
firemní literatura	10163
zvukové záznamy	9598
audiovizuální záznamy	470
elektronické zdroje	1851
smíšené dokumenty	7

Revize knihovního fondu (k.j.)	125022
Obsahová aktualizace (k.j.)	77167
Vazba knihovního fondu (k.j.)	6020
Počet docházejících periodik (p.j.)	3854
Počet docházejících periodik (exemplářů)	3869
Aktual. elektron. zdroje (p.j.)	8
Bibliografické a dokumentační záznamy	29225
Bibliografické a dokument. záznamy bez katalogizace	4311
Jmenná katalogizace (k.j.)	24914
monografie, kartografické dok., hudebniny	17785
monografie	17586
kartografické dok.	158
hudebniny	41
seriály (tištěné)	4833
firemní literatura	0
zvukové záznamy	1891
audiovizuální záznamy	35
neperiodické elektronické zdroje	297
elektronické seriály	69
smíšené dokumenty	4
Věcná katalogizace (p.j.)	16309
monografie, kartografické dok., hudebniny	13636
monografie	13451
kartografické dok.	137
hudebniny	48
seriály (tištěné)	483
firemní literatura	0
zvukové záznamy	1891
audiovizuální záznamy	35
neperiodické elektronické zdroje	241
elektronické seriály	23
smíšené dokumenty	0
Retrospektivní konverze záznamů	
knih (p.j.)	2713
seriálů (p.j.)	0
DB budované v MSVK kromě OPAC	7
Požadavky na výpůjčky (p.j.)	383524
požadavky mimo MVS	378794
požadavky MVS, MMVS	4730
MVS - obdržené z jiných knihoven	4003
MVS - jiným knihovnám	682
MMVS - obdržené z jiných knihoven	29
MMVS - jiným knihovnám	16

Uspokojené požadavky na výpůjčky (p.j.)	320225
uspokojené požadavky mimo MVS	315711
uspokojené požadavky MVS, MMVS	4514
MVS jiným knihovnám	3842
výpůjčkou originálů	3673
kopiemi	169
MVS z jiných knihoven	623
výpůjčkou originálů	523
kopiemi	100
MMVS jiným knihovnám	25
výpůjčkou originálů	16
kopiemi	9
MMVS z jiných knihoven	24
výpůjčkou originálů	18
kopiemi	6
Výpůjčky (k.j.)	529785
Výpůjčky kromě MVS, MMVS (k.j.)	522059
Absenční kromě MVS (k.j.)	419968
monografie, kartografické dok., hudebniny	214644
seriály	4398
speciální fondy (normy, firemní literatura)	15538
prolongace (k.j.)	185388
Prezenční kromě MVS, MMVS (k.j.)	102091
monografie, kartografické dok., hudebniny	59934
seriály	22187
speciální fondy (normy, firemní literatura)	19970
Výpůjčky MVS, MMVS (k.j.)	7726
MVS - výpůjčky z fondu MSVK (k.j.)	7054
monografie, kartografické dok., hudebniny	3615
seriály	3236
z toho cirkulace	3212
ostatní dokumenty	34
z toho cirkulace	0
kopie	169
MVS - výpůjčky z jiných knihoven (k.j.)	623
monografie, kartografické dok., hudebniny	511
seriály	12
ostatní dokumenty	0
kopie	100
MMVS - výpůjčky z fondu MSVK (k.j.)	23
MMVS - výpůjčky z jiných knihoven (k.j.)	26
Rešeršní a informační činnost, poradenství	28401
základní informace	18674
obsáhlé informace, konzultace	9702
písemná metodická doporučení, analýzy	25
rešerše	446

Registrovaní uživatelé	10841
Návštěvníci	168271
návštěvníci půjčovny	127179
návštěvníci studovny	19829
návštěvníci půjčovny a studovny OSF	8758
návštěvníci OB	444
návštěvníci OSK	800
návštěvníci - internet	11261
Virtuální návštěvníci	482249
vstupy do OPAC	367242
vstupy do dalších DB budovaných MSVK	104506
ostatní vstupy	10501
Exkurze	42
počet účastníků	932
Výstavy	8
počet exponátů (k.j.)	424
Vzdělávací akce	56
počet účastníků	1484
vzdělávací akce pro knihovníky	16
počet účastníků	542
vzdělávací akce pro uživatele	40
počet účastníků	942
Tištěné publikace (p.j.)	81
bibliografie	1
rešerše	76
ostatní	4
Příspěvky do odborného tisku	10
počet stran	27
Elektronické publikace (p.j.)	2
elektronické neperiodické publikace	2
elektronická periodika	0
Poradní a pracovní orgány	28
počet zaměstnanců	29
Vzdělávání zaměstnanců (školení, semináře)	
Odborní pracovníci - knihovníci	1391
interní vzdělávací akce (počet hodin)	172
externí vzdělávací akce (počet hodin)	1219
Odborní pracovníci - neknihovníci	298
interní vzdělávací akce (počet hodin)	2
externí vzdělávací akce (počet hodin)	296

Příloha č. 3: Přehled vzdělávacích akcí MSVK pro veřejnost

➤ Toulky Ostravou

Termín konání: leden–prosinec 2011
Místo konání: regionální výukové centrum MSVK
Počet přednášek 8
Účast: 126

➤ Necituješ, vyletíš

Termín konání: leden–prosinec 2011
Místo konání: regionální výukové centrum MSVK
Počet přednášek 23
Účast: 442

➤ Od rukopisů k digitalizaci

Termín konání: leden–prosinec 2011
Místo konání: regionální výukové centrum MSVK
Počet přednášek 4
Účast: 87

➤ S knihou nejsi nikdy sám

Termín konání: 17. června 2011
Místo konání: Letní knižní veletrh, Výstaviště Ostrava
Počet přednášek 1
Účast: 160

➤ Křest publikace Bibliografie okresu Ostrava-město

Termín konání: 17. června 2011
Místo konání: Letní knižní veletrh, Výstaviště Ostrava
Počet přednášek 1
Účast: 50

➤ Deutsch in Tschechien

Termín: 17. března 2011
Místo: MSVK
Počet akcí: 1
Počet účastníků: 15
Poznámka: uspořádáno ve spolupráci s Goethe-Institut Prag

➤ Odpoledne s e-knihou aneb přijďte si vyzkoušet e-čtečky

Termín: 4. října 2011
Místo: MSVK
Počet akcí: 1
Počet účastníků: 47
Poznámka: uspořádáno v rámci projektu E-knihy aneb nová výzva pro knihovny

➤ Hmatové fondy pro zrakově postižené (pro studenty výtvarného umění Pedagogické fakulty Ostravské univerzity)

Termín: 6. prosince 2011
Místo: MSVK
Počet akcí: 1
Počet účastníků: 15

Příloha č. 4: Přehled vzdělávacích akcí MSVK pro knihovníky

➤ Kurzy počítačové gramotnosti

Termín konání: květen–prosinec 2011
Místo konání: Regionální výukové centrum MSVK
Účast: 57

V průběhu roku proběhly tyto kurzy: Počet kurzů (celkem 80 hod.)

a) MS PowerPoint I.	1
b) MS PowerPoint II.	1
c) MS Word + MS Excel	1
d) Šablona webu (nejen) pro malé knihovny	1
e) Web 2.0 v životě knihoven	1

➤ Literatura I.

Téma: Skandinávská literatura
Termín konání: 28. února 2011
Místo konání: Knihovna města Ostravy
Počet účastníků: 44

➤ Dvoudenní seminář pro pracovníky dětských oddělení

Téma: Výtvarné dílo v životě malého čtenáře
Termín konání: 19. a 26. října 2011
Místo konání: Galerie výtvarného umění v Ostravě
Počet účastníků: 40

➤ Školení katalogizačních pravidel

Téma: Školení katalogizačních pravidel
Termín konání: 29. listopadu 2011
Místo konání: Regionální výukové centrum MSVK
Počet účastníků: 32

➤ Literatura II.

Téma: Japonská literatura
Termín konání: 16. listopadu 2011
Místo konání: Knihovna města Ostravy
Počet účastníků: 43

➤ Lektorské dovednosti

Téma: Lektorské dovednosti
Termín konání: 6. prosince 2011
Místo konání: Regionální výukové centrum MSVK
Počet účastníků: 18

➤ E-learningový kurz Knihovnické minimum 2

Termín konání: říjen 2010–únor 2011
Počet účastníků: 81

➤ E-learningový kurz Knihovnické minimum 3

Termín konání: únor–červenec 2011
Počet účastníků: 111

➤ **E-knihy aneb nová výzva pro knihovny**

Termín: 22. listopadu 2011
Místo: Galerie výtvarného umění v Ostravě
Počet účastníků: 51
Poznámka: uspořádáno v rámci projektu E-knihy aneb nová výzva pro knihovny

➤ **E-knihy a e-čtečky**

Termín: 31. října 2011, 3. listopadu 2011
Místo: MSVK
Počet akcí: 2
Počet účastníků: 38
Poznámka: uspořádáno v rámci projektu E-knihy aneb nová výzva pro knihovny